

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

ZPN.055.11.2026.EL
Warszawa, 07 września 2026

w odpowiedzi na korespondencję e-mailową z dnia 30 lipca 2026 r., przy której przekazana została petycja [REDACTED] w sprawie bezpieczeństwa zdrowia Polaków, w tym zasad sprzedaży różnych produktów, Departament Zdrowia Publicznego prosi o przyjęcie poniższych informacji.

Departament pragnie podkreślić, że funkcjonujący w Polsce system nadzoru nad bezpieczeństwem żywności nie przewiduje instytucji „Głównego Inspektora Żywności” wyposażonego w kompetencje do wydawania generalnych zezwoleń lub zakazów dotyczących wprowadzania do obrotu poszczególnych kategorii produktów. Zasady wprowadzania do obrotu żywności są określone przede wszystkim w przepisach prawa Unii Europejskiej oraz przepisach krajowych.

Ograniczanie negatywnych skutków spożywania alkoholu oraz zapobieganie uzależnieniom stanowi jeden z kluczowych filarów działalności Ministerstwa Zdrowia w obszarze zdrowia publicznego. Mając na uwadze najnowszą wiedzę, zgodnie z którą obecnie uważa się, że każda dawka alkoholu nie pozostaje obojętna dla zdrowia i żaden poziom spożycia alkoholu nie jest bezpieczny dla zdrowia, Ministerstwo Zdrowia każdorazowo rekomenduje rezygnację ze spożywania alkoholu lub znaczne ograniczenie jego spożycia¹.

Odnosząc się do kwestii zakazu sprzedaży wyrobów tytoniowych należy podkreślić, że w Polsce zostały już szczegółowo określone w ramach przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów

¹ <https://www.who.int/europe/news/item/04-01-2023-no-level-of-alcohol-consumption-is-safe-for-our-health>.

tytoniowych, które w art. 3 ww. ustawy stanowią, że ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu realizowana jest przez kształtowanie polityki zdrowotnej, ekonomicznej i społecznej, do której należy: ochrona prawa osób niepalących do życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, pary z papierosów elektronicznych i substancji uwalnianych za pomocą nowatorskich wyrobów tytoniowych, promocja zdrowia przez propagowanie stylu życia wolnego od nałogu palenia papierosów, używania innych wyrobów tytoniowych oraz palenia papierosów elektronicznych, działalność wychowawcza i informacyjna, tworzenie warunków ekonomicznych i prawnych zachęcających do ograniczenia używania tytoniu, informowanie o szkodliwości palenia tytoniu na opakowaniach wyrobów tytoniowych, obniżanie norm dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w wyrobach tytoniowych oraz leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od tytoniu.

Zmniejszenie strat społecznych i ekonomicznych powodowanych epidemią tytoniową możliwe jest jedynie przez stworzenie warunków koniecznych dla zmniejszenia rozpowszechnienia palenia tytoniu – m.in. warunków podejmowania przez obywateli świadomych decyzji dotyczących konsumpcji wyrobów tytoniowych na podstawie wiarygodnych informacji o skutkach używania tytoniu. Biorąc zaś pod uwagę fakt, że 70 % osób palących obecnie tytoń rozpoczęło palenie w wieku młodzieńczym (przed ukończeniem 18 r.ż.) jednym z ważniejszych elementów wydaje się ochrona młodego pokolenia przed uzależnieniem od tytoniu.

Kwestia podejmowania skutecznych rozwiązań prawnych, mających na celu ograniczanie palenia wyrobów tytoniowych oraz spożywania alkoholu jest znana przedstawicielom kierownictwa Ministerstwa Zdrowia, Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, że nie jest jednak planowane wprowadzenie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych ani tytoniowych.

Odnosząc się do postulatów dotyczących „żywności mocno przetworzonej” oraz żywności zawierającej dodatki do żywności, takie jak barwniki, konserwanty czy wzmacniacze smaku, należy wskazać, że pojęcia te nie posiadają jednoznacznych definicji prawnych umożliwiających skuteczne egzekwowanie zakazu. Jednocześnie dodatki do żywności dopuszczone do stosowania na terenie Unii Europejskiej podlegają ocenie bezpieczeństwa i mogą być stosowane wyłącznie zgodnie z wymaganiami określonymi w odpowiednich przepisach.

Ministerstwo Zdrowia dostrzega potrzebę działań służących poprawie sposobu żywienia społeczeństwa, w szczególności dzieci i młodzieży. Cel ten realizowany jest m.in. poprzez regulacje dotyczące żywienia w jednostkach systemu oświaty, działania edukacyjne oraz promocję zdrowej, zbilansowanej diety.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że od 1 września 2026 r. obowiązuje tzw. rozporządzenie sklepikowe tj. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lutego 2026 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Przepisy te wpisują się w kierunek działań nacełowanych na tworzenie w szkołach środowiska ułatwiającego dostęp do żywności sprzyjającej zdrowszym wyborom żywieniowym. Są również spójne z rekomendacjami Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącymi polityk i interwencji służących tworzeniu zdrowego środowiska żywieniowego w szkołach, m.in. poprzez zmniejszenie dostępności, możliwości zakupu i spożycia w szkołach żywności i napojów, które nie ułatwiają realizacji zasad zdrowego żywienia.

Departament pragnie także podkreślić, że w Polsce obowiązują przepisy ograniczające sprzedaż napojów z dodatkiem kofeiny lub tauryny (tzw. napojów energetycznych) osobom poniżej 18. roku życia. Zabroniona jest również ich sprzedaż na terenie jednostek systemu oświaty. Celem regulacji jest ochrona zdrowia dzieci i młodzieży przed nadmiernym spożyciem substancji pobudzających, które mogą negatywnie wpływać m.in. na układ krążenia, sen oraz koncentrację. Regulacje te stanowią element działań na rzecz poprawy zdrowia publicznego oraz kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych.

Z wyrazami szacunku

Kuba Sękowski
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/